

що виявляються через механізми одночасного поєднання використання податкових пільг, встановлених національним законодавством за умовою дотримання міжнародних угод про запобігання подвійного оподаткування, а також пільгових режимів оподаткування в офшорних та вільно-економічних зонах.

ЛІТЕРАТУРА

1. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://russian.doingbusiness.org/data/exploreeconomies/ukraine/#paying-taxes>
2. Таран Л.В. Специальный правовой режим предпринимательской деятельности в свободных экономических зонах Украины (комплексное исследование). – Х.: Видавець СПД ФО Вапнярчук Н.М., 2004. – 256 с.
3. Сльозко О.О. Відмінність ЗВТ від офшорів: економічні інтереси України в ЄС / О.О. Сльозко //
4. Офіційний вісник України. – 2011. – № 14. – С. 62. – Ст 592. – Код акту 55012/2011.
5. Офіційний вісник України. – 2010. – № 92. – Т. 1. – С. 9. – Ст. 3248. – Код акту 53775/2010.
6. Ожегов С.И. Словарь русского языка: Ок. 57 000 слов / Под ред. Н.Ю. Шведовой. – 15-е изд., стереотипн. – М., 1984. – С. 240.
7. Кузьменко В.П. Свободные экономические зоны: миф и реальность / В.П. Кузьменко, Л.И. Кузнецова // Экономика предприятия. – 1999. – №2-3. – С. 24.
8. Задыхайло Д.В. Вопросы совершенствования законодательства о свободных экономических зонах в Украине [Текст] / Д.В. Задыхайло // Проблемы законности. – Вип. 33. – Х., 1998. – С. 53-59.
9. Собакар А. Правовое регулирование специальных экономических зон в Украине: шляхи удосконалення / А. Собакар // Право України. – № 11. – 2003. – С. 49-53.

УДК [347.471-053.81:316.325](477)

МОЛОДІЖНІ ГРОМАДСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ ЯК ІНСТИТУТИ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В УКРАЇНІ

Навроцький О. О.,

доцент кафедри економіки та менеджменту
Харківського національного університету
імені В.Н. Каразіна

Анотація: У статті здійснюється аналіз правового статусу молодіжних громадських організацій як інститутів громадянського суспільства. Висвітлюються базові принципи, які закладені в основу організації та функціонування молодіжних громадських організацій як учасників найважливіших суспільних відносин на сучасному етапі розвитку державності. Акцентовано увагу на співставленні принципів функціонування громадських організацій з принципами діяльності, якими керуються молодіжні громадські організації. На основі аналізу законодавчої бази діяльності громадських організацій констатується, що у правовому полі України існують недоліки нормативної регламентації діяльності громадських організацій як інститутів громадянського суспільства в цілому, так і молодіжних громадських організацій зокрема.

Ключові слова: громадянське суспільство, інститути громадянського суспільства, громадські об'єднання, молодіжні громадські організації.

Аннотация: В статье проводится анализ правового статуса молодежных общественных организаций как институтов гражданского общества. Освещаются базовые принципы, которые заложены в основу организации и функционирования молодежных общественных организаций как участников важнейших общественных отношений в Украине на современном этапе развития государственности. Акцентировано внимание на сопоставлении принципов функционирования общественных организаций с принципами деятельности, которыми руководствуются молодежные общественные организации. На основе анализа законодательной базы деятельности общественных организаций констатируется, что в правовом поле Украины существуют недостатки нормативной регламентации деятельности общественных организаций как институтов гражданского общества в целом, так и молодежных общественных организаций в частности.

Ключевые слова: гражданское общество, институты гражданского общества, общественные объединения, молодежные общественные организации.

Annotation: The article is an analysis of the legal status of non-governmental organizations of youth as institutions of civil society. It covers the basic principles underlying the organization and functioning of youth NGOs as stakeholders of crucial social relations in Ukraine at the present stage of nation-building. The emphasis is on juxtaposition of the principles of NGOs' functioning which serve as guidelines for non-governmental organizations of youth. By reference to the analysis of legal framework for NGOs functioning it is proved that Ukraine's laws lack regulations on the activity of civil organizations as civil society institutions on the whole and as non-governmental organizations of youth in particular.

Key words: civil society, institutions of civil society, non-governmental associations, non-governmental organizations of youth.

У сучасній Україні відбуваються події, пов'язані з трансформацією найважливіших сфер суспільно-державного життя. Їхньою квінтесенцією є прискорення процесів формування в Україні демократичної та правової державності з

розвиненими інститутами громадянського суспільства. Ці процеси є тривалими і ускладнюються через вплив цілої низки різноманітних факторів, які здебільшого його гальмують. Разом із тим, як стверджує В. О. Карташкін, тільки вільне суспільство людей, об'єднаних у правову демократичну державу, забезпечує умови для загального дотримання прав своїх членів [1, с. 187]. У зв'язку з цим, варто

констатувати, що розвиток України як правової держави з активним громадянським суспільством, що має стійкі самоврядні традиції є правильним та оптимальним шляхом розвитку нашої держави. Їх невід'ємною складовою є функціонування різноманітних об'єднань громадян, а особливо – молодіжних. У зв'язку з цим особливості актуальності набуває питання про доцільність наукового дослідження статусу молодіжних громадських організацій як важливих суб'єктів громадянського суспільства.

Мета статті полягає в обґрунтуванні правового статусу молодіжних громадських організацій як інститутів громадянського суспільства, з'ясуванні сутності та особливостей принципів їх функціонування, співставлення з принципами, які передбачені чинним українським законодавством для інших громадських об'єднань.

Розмірковуючи над питаннями функціонування громадянського суспільства, доцільно навести точку зору М. І. Матузова, який зазначає, що не підлягає сумніву, що істинно громадянське суспільство реально мислимє як демократичне і правове. Будь-яким іншим воно не може бути за визначенням. Громадянське суспільство функціонує на міцному фундаменті права, законів, нормативно-організованого порядку, де для всіх створені рівні умови та рівні «правила гри», де забезпечена надійна соціальна та юридична захищеність особистості, дотримуються права людини [2, с. 385]. Цими словами вчений підкреслює існуючий взаємозв'язок громадянського суспільства з правою державою, з верховенством права та верховенством конституції як найважливішого джерела права та фундаментальної основи розвитку як держави, так і суспільства. З цього приводу не випадково головний документ правової держави та громадянського суспільства називають основним законом як держави, так і суспільства. Зважаючи на викладене, можна навести позицію В. М. Бабило, суть якої полягає у тому, що правова держава за ступенем наявності та гарантованості у людини свободи наближається до громадянського суспільства та є своєрідною державою-асоціацією. Для такої держави також характерна публічна влада, але вона не є всеохоплюючою [3, с. 106].

З огляду на викладене, можна стверджувати, що на шляху розбудови громадянського суспільства та формування правової державності ухвалення в 1996 році Конституції України як Основного Закону держави та суспільства відіграво вирішальну роль. Адже саме вона закріпила базові, фундаментальні права і свободи людини та громадянина, які з одного боку дозволили обмежити державну владу, заклавши головні вектори поступового формування правової державності, а з іншого – гарантували можливості громадян брати участі в різноманітних структурах та інституціях громадянського суспільства. У той же час, реалізацію правових норм, що зафіксовано у Конституції та поточному законодавстві не завжди можна охарактеризувати позитивно.

Як зазначається у юридичній літературі, практика впровадження у життя конституційних приписів відбувається в Україні не завжди послідовно та стало, виникають різні проблеми та ускладнення. Це можна

пояснити відсутністю необхідного досвіду функціонування усього державного механізму в нових умовах. Також необхідно брати до уваги і те, що Україна довгий час існувала у складі держави з тоталітарним політичним режимом та адміністративно-командною економікою, у зв'язку з чим функціонування правової системи, менталітет народу має свої особливості, й тому бездумне запозичення досвіду зарубіжних країн може привести тільки до негативних наслідків [4, с. 7]. Все це відбувається на розвитку громадянського суспільства, формування якого в Україні має свою специфіку, зумовлену різними факторами.

Т. Розова та В. Барков у монографії, присвяченій питанням становлення громадянського суспільства в Україні навіть зазначають, що громадянське суспільство та правова держава – це не будівля та «побудувати» їх не можна. Принаїмні, у тому смислі, який, наприклад, декілька десятків років тому надавалось поняттю «будівництво комунізму або соціалізму». У цьому випадку можна говорити тільки про створення максимуму умов – належного соціально-економічного, політико-правового та культурно-ідеологічного середовища – для їх поступового становлення [5, с. 205]. В умовах сьогодення в Україні не можна не помітити, що державі дещо бракує наведених умов, у тому числі й політико-правових.

Наприклад, у чинній Конституції відсутній окремий розділ, присвячений громадянському суспільству та його інститутам. Разом із тим, у різних проектах Конституції неодноразово пропонувалось такий розділ запровадити. Зокрема, В.В. Речицький запровадження такого розділу у власному проекті Конституції України обґрутує тим, що Україна посттоталітарна республіка. Досвід тоталітаризму не можна вважати універсальним надбанням усіх країн, проте він хвилює прокотився по світові, ставши чи не найбільшою політичною спокусою минулого століття. Україна заплатила високу ціну за життя в умовах диктатури й несвободи. Навіть такі демократії як США і Великобританія не мають настільки ж глибокого знання про домінування держави над індивідом, яке має Україна. Тому розділ про громадянське суспільство в проекті Конституції – це не данина моді, а висновок з історичного досвіду країни. Щоб не захворіти на диктатуру повторно, суспільство має створити відповідні профілактичні механізми. Помаранчева революція в Україні довела, що український народ по-справжньому усвідомлює сенс свободи. Крім того, автором констатується, що цей Розділ побудовано як компактний юридичний інструментарій захисту приватних (цивільних) інтересів [6, с. 58-59]. Відсутність у чинній Українській Конституції окремого розділу про громадянське суспільство породжує також і невизначеність з переліком інститутів, що у своїй сукупності його складають.

У той же час, на рівні поточного законодавства структуру громадянського суспільства було частково та доволі фрагментарно відбито у Законі України «Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки» від 9 січня 2007 року № 537 [7], де вказано на те, що основним елементом громадянського суспільства виступає

людина, інтереси та потреби якої виражаються через відповідні об'єднання громадян, такі як політичні партії, професійні об'єднання, асоціації, творчі спілки тощо.

Крім того, в тому ж році було ухвалено Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення концепції сприяння органами виконавчої влади розвитку громадянського суспільства» від 21 листопада 2007 року № 1035-р [8], де також давався невеликий перелік інститутів громадянського суспільства. Зокрема, у Розпорядженні було зазначено, що «...до інститутів громадянського суспільства належать громадські організації, професійні і творчі спілки, організації роботодавців, благодійні організації, релігійні організації, недержавні засоби масової інформації та інші непідприємницькі товариства і установи». Слід зазначити, що це Розпорядження втратило чинність на підставі Розпорядження Кабінету Міністрів України від 20 червня 2012 року № 389-р.

У межах чинного законодавства на сьогодні є Постанова Кабінету Міністрів України від 5 листопада 2008 року № 976 [9], якою було затверджено Порядок сприяння проведенню громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади. У цьому Порядку під інститутами громадянського суспільства слід розуміти громадські об'єднання, професійні спілки та їх об'єднання, творчі спілки, організації роботодавців та їх об'єднання, благодійні і релігійні організації, органи самоорганізації населення, недержавні засоби масової інформації та інші непідприємницькі товариства і установи, легалізовані відповідно до законодавства. Як видно, перелік інститутів громадянського суспільства, що наводиться в останньому нормативно-правовому актів, є набагато ширшим. Проте у всіх переліках серед інститутів громадянського суспільства чільне місце належить громадським об'єднанням. І це не є випадковим.

Автори колективної монографії «Колективні політичні права і свободи людини та громадянина в Україні: проблеми теорії та практики» звертають увагу на те, що громадські об'єднання являють собою основну форму організації громадянського суспільства, адже саме через них громадяни залучаються до процесів вироблення політики, прийняття політичних рішень, законотворення. Будучи посередниками між державою і громадянами, і налагоджуючи діалог та співробітництво між ними, громадські об'єднання допомагають як державним структурам бути краще обізнаними з сучасним станом та соціально-економічною ситуацією в країні, так і населенню краще зрозуміти політику та логіку рішень уряду і, у разі потреби, забезпечити їх підтримку. Зрозуміло, що об'єднання, представляючи інтереси певної категорії громадян є краще обізнаними з їх потребами та інтересами, і тому в практиці вирішення своїх завдань отримують позитивний досвід, який може бути використаний також й державними структурами [10, с. 53-54].

Більш того, на думку В. Новака, об'єднання громадян функціонують як спостерігачі у певній сфері, фіксують зміни на своїй ділянці роботи, слідкують за дотриманням правових норм, відслідковують уплив нормативно-регулюючих змін

на соціально-економічний, гуманітарний, екологічний стан у країні, регіоні, місцевості; у разі виникнення соціальної, гуманітарної, екологічної загрози вони можуть оперативно, привернувши до неї увагу громадськості, ЗМІ, державних структур, мобілізувати їх на конкретну діяльність. Об'єднання громадян представлені широкими верствами населення та соціальними групами з діаметрально протилежними інтересами, наприклад, соціально незахищеним пенсіонері та діти; одинокі матері; безробітна молодь; споживачі, права яких порушуються; профспілки; асоціації та федерації промисловців, підприємців, бізнесменів, які захищають інтереси свого сектора економіки та інше. Залучення їх до діалогу з державою дає змогу, скориставшись підтримкою відповідної групи об'єднань громадян, виробити врівноважене політичне рішення [11, с. 359-364].

Відповідно до статті 1 Закону України «Про громадські об'єднання», громадське об'єднання – це добровільне об'єднання фізичних осіб та/або юридичних осіб приватного права для здійснення та захисту прав і свобод, задоволення суспільних, зокрема економічних, соціальних, культурних, екологічних, та інших інтересів. Громадське об'єднання за організаційно-правовою формою утворюється як громадська організація або громадська спілка. Громадська організація – це громадське об'єднання, засновниками та членами (учасниками) якого є фізичні особи. Громадська спілка – це громадське об'єднання, засновниками якого є юридичні особи приватного права, а членами (учасниками) можуть бути юридичні особи приватного права та фізичні особи. Громадське об'єднання може здійснювати діяльність зі статусом юридичної особи або без такого статусу. Громадське об'єднання зі статусом юридичної особи є непідприємницьким товариством, основною метою якого є одержання прибутку.

Відповідно до статті 2 Закону України «Про молодіжні та дитячі громадські організації», молодіжні громадські організації – об'єднання громадян віком від 14 до 35 років, метою яких є здійснення діяльності, спрямованої на задоволення та захист своїх законних соціальних, економічних, творчих, духовних та інших спільних інтересів.

Слід звернути увагу на те, що молодіжні організації як різновид громадських організацій є повноцінними інституціями громадянського суспільства. Наведене можна підтвердити виходячи з нормативної (легальної) дефініції молодіжних організацій, яка чітко корелюється з конституційно-правовим приписом, розміщеним у частині 1 статті 36 Конституції України. Зокрема, в ньому зафіксовано, що громадяни України мають право на свободу об'єднання у політичні партії та громадські організації для здійснення і захисту своїх прав і свобод та задоволення політичних, економічних, соціальних, культурних та інших інтересів, за винятком обмежень, встановлених законом в інтересах національної безпеки та громадського порядку, охорони здоров'я населення або захисту прав і свобод інших людей. Тобто, всі законні інтереси, заради задоволення яких громадяни вступають до молодіжних організацій (соціальні,

економічні, творчі, духовні) не виходять за межі регулятивного впливу частині 1 статті 36 Основного Закону України.

У контексті розуміння молодіжних громадських організацій як інститутів громадянського суспільства важливе значення мають принципи їхньої діяльності, зафіковані у статті 3 Закону України «Про молодіжні та дитячі громадські організації» [13]. Зокрема, там зазначено: молодіжні та дитячі громадські організації утворюються і діють на засадах добровільності, рівноправності їх членів, самоврядування, законності та гласності, зокрема: молодіжні та дитячі громадські організації зобов’язані доводити до відома громадськості відомості про свою діяльність у формах, що не суперечать законодавству; інформація, що міститься у статутах, про склад керівних органів, про джерела матеріальних та інших надходжень, а також пов’язана з діяльністю молодіжних та дитячих громадських організацій, не є конфіденційною або іншою інформацією, яка охороняється законом. З цього слід зробити висновок, що базовими засадничими принципами їхньої організації та функціонування є перш за все добровільність та рівноправність. Питання полягає у тім, що інститути громадянського суспільства на відміну від скажімо такої складової механізму держави як збройні сили завжди передбачають добровільність вступу до таких інституцій та выходу з них.

Наведене чітко корелюється з принципами громадських об’єднань, прописаними у частині 1 статті 3 Закону України «Про громадські об’єднання». Зокрема, у цьому приписі прямо зазначено, що громадські об’єднання утворюються і діють на принципах:

- 1) добровільності;
- 2) самоврядності;
- 3) вільного вибору території діяльності;
- 4) рівності перед законом;
- 5) відсутності майнового інтересу їх членів (учасників);
- 6) прозорості, відкритості та публічності.

Як видно, у вказаному нормативно-правовому приписі принцип добровільності займає перше місце. До того ж, у частині 2 цієї ж статті розкривається наведений принцип. Зокрема, у ньому йдеється про те, що добровільність передбачає право особи на вільну участь або неучасть у громадському об’єднанні, у тому числі в його утворенні, вступі в таке об’єднання або припиненні членства (участі) в ньому. Це вказує на те, що молодіжні громадські організації є повноцінними інститутами громадянського суспільства, що підтверджується такими фактами:

- 1) молодіжні громадські організації є різновидами громадських організацій. Останні у свою чергу ап’єріор є інститутами громадянського суспільства. До того ж, про це зазначено безпосередньо у чинному українському законодавстві;
- 2) формуються та діють на добровільних засадах. Тобто участь у них є завжди вільною;
- 3) створюються та функціонують для задоволення законних інтересів громадян поза безпосереднього втручання держави.

Г. В. Берченко, який здійснив спеціальне дослідження громадянського суспільства з точки зору регламентації його нормами конституційного права,

дійшов до висновку, що найважливішою ознакою громадянського суспільства є його складна структура, що включає в себе добровільно сформовані громадські об’єднання, що ґрунтуються на різноманітних інтересах та потребах [14, с. 46]. Як видно, всі ці ознаки охоплюють молодіжні громадські організації.

Будучи інститутами громадянського суспільства, молодіжні громадські організації є, на наш погляд, не достатньо інтегрованими до нього з огляду на доволі слабкі традиції їхньої організації та функціонування. З огляду на це, необхідно основи їх статусу додатково прописати в Законі України «Про громадські об’єднання». Це пов’язано з тим, що базові адміністративно-правові засади молодіжних громадських організацій зафіковані саме в цьому Законі.

Крім того, для повноти адміністративно-правової регламентації їхнього статусу необхідно у Законі України «Про молодіжні та дитячі громадські організації» передбачити операційну норму, яка б встановлювала юридичний взаємозв’язок між цим Законом та Законом України «Про громадські об’єднання» у частині, що стосується утворення та реєстрації, організації та діяльності, а також особливості припинення молодіжних громадських організацій. Це зумовлено тим, що реєстрація, діяльність та припинення молодіжних громадських організацій в комплексі врегульовано не Законом України «Про молодіжні та дитячі громадські організації», а Законом України «Про громадські об’єднання».

Спираючись на викладене вище, є підстави заключити, що молодіжні громадські організації є важливими елементами громадянського суспільства. Проте їх правовий статус потребує кореляції. Зокрема, доцільно у Законі України «Про молодіжні та дитячі громадські організації» передбачити операційну норму, яка б встановлювала юридичний взаємозв’язок між цим Законом та Законом України «Про громадські об’єднання» у частині, що стосується утворення та реєстрації, організації та діяльності, а також особливості припинення молодіжних громадських організацій. Крім цього, згаданий Закон потребує удосконалення у частині, що стосується утворення та реєстрації, організації та діяльності, а також особливості припинення діяльності молодіжних громадських організацій.

ЛІТЕРАТУРА

1. Карташкин В. А. Права человека: международная защита в условиях глобализации / В. А. Карташкин. – М. : Норма, 2009. – 288 с.
2. Матузов Н. И. Актуальные проблемы теории права. – Саратов : издательство Сарат. гос. академии права, 2004. – С. 385.
3. Бабило В. Н. Проблемы юриспруденции : избранные труды. / В. Н. Бабило. – Минск: Право и экономика, 2010. – 470 с. – (Серия «Научные труды белорусских ученых»).
4. Григоренко Е. І. Конституційні засади проходження військової служби громадянами України: проблеми теорії та практики : моногр. / Е.І. Григоренко. – Х.: Право, 2010. – 280 с.
5. Розова Т. В., Барков В. Ю. Специфіка становлення громадянського суспільства в Україні : монографія. – Одеса : Юридична література, 2003. – С. 205.

6. Речицький В. В. Проект Конституції України – 2012. / Харківська правозахисна група. – Харків : Права людини, 2012. – С. 58-59.
7. Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки: Закон України від 9 січня 2007 р. № 537 // Відомості Верховної Ради України. – 2007. – № 12. – Ст. 102.
8. Про схвалення концепції сприяння органами виконавчої влади розвитку громадянського суспільства: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 21 листопада 2007 року № 1035-р // Офіційний вісник України. – 2007. – № 89. – Ст. 3284.
9. Про затвердження Порядку сприяння проведенню громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади: Постанова Кабінету Міністрів України від 5 листопада 2008 року № 976 // Офіційний вісник України. – 2008. – № 86. – Ст. 2889.
10. Колективні політичні права і свободи людини та громадянина в Україні: проблеми теорії та практики : монографія / Є. І. Григоренко, Я. О. Григоренко, В. І. Козлов, Л. В. Новікова, О. С. Передерій; за ред. Л. В. Новікової. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2013. – 352 с.
11. Новак В. Неурядові організації або соціальне партнерство між державою і громадянським суспільством: зарубіжний досвід // Вісн. нац. акад. держ. управління при Президентові України. – 2005. – № 1. – С. 359-364.
12. Про громадські об'єднання: Закон України від 22 березня 2013 року № 4572-VІ // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 1. – Ст. 1.
13. Про молодіжні та дитячі громадські організації: Закон України від 1 грудня 1998 року № 281-XIV // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – №. – Ст. 2.
14. Берченко Г. В. Громадянське суспільство в Україні: конституційні аспекти : моногр. / Г. В. Берченко. – Х. : Юрайт, 2014. – 208 с.

УДК342.951:364.442

МОЛОДІЖНІ ГРОМАДСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ В СИСТЕМІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ МОЛОДІ

Закриницька В. О.,
кандидат юридичних наук,
старший викладач кафедри
державно-правових дисциплін
юридичного факультету
Харківського національного
університету ім. В.Н. Каразіна

Анотація: Статтю присвячено визначенню поняття «молодіжні громадські організації» в системі соціального захисту. Аналізуються питання організації і функціонування молодіжних громадських організацій, перспективні напрями їх удосконалення.

Ключові слова: молодіжь, громадські організації, молодіжні громадські організації, молодіжна політика, система соціального захисту.

Annotation: Статья посвящена определению понятия «молодежные общественные организации» в системе социальной защиты. Анализируются вопросы организации и функционирования молодежных общественных организаций, перспективные направления их усовершенствования.

Ключевые слова: молодежь, общественные организации, молодежные общественные организации, молодежная политика, система социальной защиты.

Annotation: The article is devoted to the definition of «youth organizations» in the system of social protection. The questions of organization and functioning of youth organizations, promising areas of improvement.

Key words: young, youth organizations, youth policy, social security system.

Розвиток України як соціальної правової держави передбачає створення дієвої системи соціального захисту населення та забезпечення його добробуту. Одним із провідних принципів створення такої системи та її функціонування є принцип соціального партнерства. Цей принцип передбачає взаємодію у вирішенні будь-яких питань соціального захисту між цими соціальними групами населення, державними інституціями влади, громадськими організаціями, об'єднаннями, благодійними фондами тощо. Повною мірою все вищепередане стосується системи соціального захисту такої групи населення як молодь.

Одним з аспектів прояву принципу соціального партнерства у системі соціального захисту молоді є створення організаційних та правових умов для її самовираження, розвитку інтересів, захисту своїх прав, у тому числі і через реалізацію свого права на об'єднання в громадські організації.

Аналіз наукової літератури свідчить про чималий інтерес науковців, у тому числі і правознавців, до широкого спектру проблем, пов'язаних із роллю та місцем молоді у суспільному житті, її вікових особливостей, шляхів, форм та методів впливу на формування свідомості молодих людей, розвиток їх соціальних якостей та реалізації можливостей. Okрема група наукових праць присвячена сукупності питань, які стосуються державної молодіжної політики, системи соціального захисту молоді, у тому числі місця і ролі у цій системі молодіжних організацій.

З-поміж авторів, чий наукові праці безпосередньо стосуються молодіжних організацій, наземо таких правознавців О.В. Лісовець «Теорія і методика роботи з дитячими та молодіжними організаціями України» [1], А.М. Половинець «Молодіжні громадські організації: критерії класифікації» [2], В.М. Кравчук «Держава і молодіжні організації в громадянському суспільстві» [3], М.П. Перепелиця «Державна

© Закриницька В.О., 2015